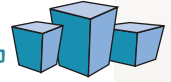


מקורות להעשרה



לפיכך נברא אדם יחידי; ללמדך, שכל המאבד נפש אחד מישראל - מעלה עליו הכתוב כאילו איבד עולם מלא. וכל המקיים נפש אחת מישראל - מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא. ומפני שלום הבריות - שלא יאמר אדם לחברו אבא גדול מאביך. משנה, סנהדרין ד, ה

כל בני האדם נולדו בני חורין, ושווים בערכם ובזכויותיהם. כולם חוננו בתבונה ובמצפון. לפיכך, חובה עליהם לנהוג איש ברעהו ברוח של אחווה. הכרזת האו"ם לכל באי עולם בדבר זכויות האדם, 1948

השוויון הוא שקר. האחד מרגיש טוב והשני חש בראשו או בשיניו. אחד - בריא, חזק, יפה, עליו, זריז, שר ומרבה לדבר; השני - חלש, מסורבל, לא נעים. האחד רוצה ויכול, השני - יכול ולא רוצה, השלישי - רוצה ולא יכול. אין עצה לכך. האנשים שונים, רוצים ומרגישים באופן שונה. יאנוש קורצ'אק, "דת הילד"; מתוך: כללי חינוך - שיחות עם מדריכים.

היה רבי מאיר אומר: מנין שאפילו עובד כוכבים ועוסק בתורה, שהוא ככהן גדול? תלמוד לומר: "אשר יעשה אותם האדם וחי בהם". "כהנים, לויים וישראלים" - לא נאמר, אלא: "האדם"; הא למדת: שאפילו עובד כוכבים ועוסק בתורה - הרי הוא ככהן גדול. תלמוד בבלי, מסכת עבודה זרה, דף ג ע"א

עלינו להכיר בכך שלפעמים כאשר אנו מדברים על שוויון איננו מתכוונים לבטא שיפוט עובדתי, אלא אנו מתכוונים לבטא שיפוט מוסרי אודות בני אדם: אנו מתכוונים לומר משהו על מה שאנו מאמינים שראוי להיות. כשיפוט מוסרי, אנו קובעים שחיינו, חירותנו ואושרו של אדם [אחד] אינם נעלים או פחותים באופן מהותי, מהחיים, החרות והאושר של כל אדם אחר. שיפוט מוסרי זה נקרא 'עיקרון השוויון המהותי'. רוברט דאל, על הדמוקרטיה

יום אחד פנו השלטונות הבריטיים לרב הראשי הרב הרצוג, בבקשה כי יפעיל את השפעתו על ר' אריה לזין כדי שיאזן לפקוד גם את האסירים הערבים, וזאת כיון שנוכחו לדעת כי בסבר פניו הזוהרות ועיניו הזכות יש משום עידוד ומעין סם הרגעה... אולם, חוששים הם כי אם הם יפנו ישירות לר' אריה - יסרב. על כן, מנקודת השקפה הומאניטארית, מרשים הם לעצמם לבקש את התערבותו של הרב הראשי. המליץ הרב הראשי בפני ר' אריה על הדבר, והלה נענה בנפש חפצה באומרו: "חביב אדם שנברא בצלם".

מתוך "שבעים פנים לתורה" שמחה רז כרך ראשון עמוד 24

